

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 71/07-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť K. W., Z., zastúpenej S., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3 SžoKS 73/06 z 25. októbra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. W. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2007 doručená sťažnosť K. W., Z. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej S., s. r. o., B., ktorá bola označená ako „*Sťažnosť podľa článku 127 Ústavy Slovenskej republiky*“. Z jej obsahu vyplynulo, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok

podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla, že Mesto Z. vydalo 9. septembra 2004 na návrh spoločnosti M., s. r. o., rozhodnutie č. SÚ 3156/2004/3-roz. o umiestnení stavby „*Polyfunkčný objekt Ul. J. K. Z.*“, ktorá mala byť umiestnená na pozemkoch v katastrálnom území Z., parc. č. 1252, 1253/2 a 1318/27. Sťažovateľka je vlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území Z., parc. č. 1243/2 a 1245, ktoré susedia s pozemkami spoločnosti M., s. r. o., a ktoré obkolesujú tieto pozemky z troch strán. Stavba mala byť umiestnená na hranici oboch pozemkov.

Sťažovateľka bola účastníčkou konania o vydanie územného rozhodnutia a v tomto konaní uplatnila námietky. V námietkach nesúhlasila s navrhovaným umiestnením stavby, pretože podľa nej by takto došlo k zásahu do jej vlastníckych práv. Okrem toho namietala, že umiestnenie stavby navrhovaným spôsobom by bolo v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou.

Pretože Mesto Z. zamietlo jej námietky, sťažovateľka podala odvolanie proti územnému rozhodnutiu Krajskému stavebnému úradu v B. (ďalej len „krajský stavebný úrad“). Tento odvolací orgán zrušil rozhodnutím č. 2004/3799-Di z 30. decembra 2004 napadnuté územné rozhodnutie a vrátil vec Mestu Z. na nové prerokovanie a rozhodnutie. Krajský stavebný úrad súčasne konštatoval, že Mesto Z. ako stavebný úrad nezohľadnilo podmienku, že stavbu možno umiestniť na hranici pozemku iba vtedy, ak jej umiestnením nebude trvalo obmedzené užívanie susedného pozemku na určený účel, pričom jej umiestnením a užívaním nesmie byť nad prípustnú mieru zaťažené okolie.

Mesto Z. následne vyzvalo spoločnosť M., s. r. o., aby odstránila nesúlad navrhovaného umiestnenia stavby s pôvodným územným plánom, pričom súčasne iniciovalo zmenu územného plánu zóny Z.

Sťažovateľka ako osoba, ktorej vlastnícke práva sú dotknuté riešením územného plánu, dala 7. januára 2005 k návrhu zmeny územného plánu pripomienky, ktoré podľa nej neboli zohľadnené. Zmenu územného plánu schválilo Mestské zastupiteľstvo vo Z. uznesením č. 44/05 zo 4. apríla 2005 a jeho záväzné časti boli vyhlásené všeobecne záväzným nariadením obce č. 87/2005 dňa 9. mája 2005.

Po zmene územného plánu Mesto Z. pokračovalo v konaní o umiestnení stavby. Sťažovateľka opäť nesúhlasila s umiestnením stavby, ale Mesto Z. ako stavebný úrad zamietlo jej námietky ako neoprávnené. Mesto Z. ďalej vydalo 5. mája 2005 rozhodnutie č. SÚ 3156/2004/9-roz. o umiestnení stavby spoločnosti M., s. r. o.

Sťažovateľka podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie. Krajský stavebný úrad odvolanie sťažovateľky zamietol rozhodnutím č. KSU BB 2005-760/1397-2:OŠSS-Di z 24. júna 2005 ako neopodstatnené a potvrdil územné rozhodnutie ako vecne správne.

Sťažovateľka následne podala žalobu Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“), ktorou žiadala o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia krajského stavebného úradu z 24. júna 2005 a postup predchádzajúci vydaniu tohto rozhodnutia, pričom žalobu doplnila 16. januára 2006.

Krajský súd rozsudkom z 12. apríla 2006 jej žalobu zamietol. Sťažovateľka podala 30. mája 2006 odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu v časti, ktorá sa týkala rozhodnutia krajského stavebného úradu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Dôvodom podania jej odvolania bola skutočnosť, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov podľa sťažovateľky dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj to, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací rozsudkom z 25. októbra 2006, vydaným v konaní sp. zn. 3 SžoKS 73/06, potvrdil rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne.

Podľa názoru sťažovateľky:

„Najvyšší súd porušil právo sťažovateľky na súdnu ochranu a jej právo na spravodlivý proces, keď Rozhodnutie Najvyššieho súdu neodôvodnil spôsobom, ktorým by jasne a zrozumiteľne dal odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. (...)

Najvyšší súd a Krajský súd zhodne argumentovali, že umiestnenie Stavby na Pozemkoch M. vychádza zo Zmeny UPN CMZ Z. a je s ňou v súlade. (...)

Rozhodnutím Najvyššieho súdu a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bolo porušené základné právo sťažovateľky vlastniť majetok v zmysle článku 20 ods. 1 Ústavy a právo pokojne užívať majetok podľa článku 1 Protokolu, v spojení s právom na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy a článku 6 Dohovoru. (...)

Z Rozhodnutia Najvyššieho súdu, ako aj z Rozhodnutia Krajského súdu vyplýva, že sťažovateľka nemala podľa názoru oboch súdov Žalobou I napadnúť Rozhodnutie KSÚ II, ale mala napadnúť Zmenu UPN CMZ Z. a keďže sa tak nestalo, Krajský súd ani Najvyšší súd porušenia namietané v Žalobe I vôbec nepreskúmaval. Takáto interpretácia a aplikácia ustanovení OSP a Stavebného poriadku je zjavne neodôvodnená a arbitrárna.“

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľky na súdnu a inú ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy, právo vlastniť majetok v zmysle článku 20 ods. 1 Ústavy, právo na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva pokojne užívať majetok podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. 10. 2006, sp. zn. 3 SžoKS 73/06, porušené bolo.

2. Zrušuje sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. 10. 2006, sp. zn. 3 SžoKS 73/06 a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. *Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3. 000. 000,- Sk, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť jej do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia k rukám advokáta do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“.*

Sťažovateľka ďalej navrhla, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť namietaného rozsudku najvyššieho súdu až do právoplatného skončenia konania o jej sťažnosti a aby uložil Mestu Z. dočasne sa zdržať výkonu svojho právoplatného rozhodnutia o umiestnení stavby a spoločnosti M., s. r. o., dočasne sa zdržať výkonu oprávnení, ktoré jej boli priznané právoplatným rozhodnutím Mesta Z., až do právoplatného konania o jej sťažnosti v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 50/04).

1. Podstatou námietok sťažovateľky je právne posúdenie veci najvyšším súdom (a jeho argumentácie ako neodôvodnenej a arbitrárnej) oproti právnemu názoru, ktorý zastáva sťažovateľka. Túto skutočnosť vníma sťažovateľka ako porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čo v konečnom dôsledku má znamenať aj porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jej práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Pôvodný návrh sťažovateľky v konaní pred všeobecným súdom totiž smeroval proti rozhodnutiu o umiestnení stavby ako nezákonnému rozhodnutiu, ktoré zasahuje do jej vlastníckeho práva.

Ústavný súd najprv posudzoval sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namieta porušenie svojich ústavných práv procesnej povahy garantovaných v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd zohľadnil svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd

vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

«...Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že pri rozhodovaní nebol braný ohľad na jej zámer v budúcnosti, k tomu je potrebné povedať, že pre rozhodovanie je podstatný skutkový stav v čase vydania rozhodnutia. V tomto čase nemožno riešiť vzdialenosti medzi stavbou, ohľadom ktorej bolo vydané územné rozhodnutie s „úmyslom“ žalobkyne v budúcnosti postaviť nejakú stavbu na svojom pozemku. (...)

Z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné považovať za právne relevantné ďalšie navrhovateľkou v odvolaní formulované a tvrdené dôvody nezákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, pretože tieto dôvody nemohli byť ani predmetom posudzovania v prvostupňovom súdnom konaní, keďže ako dôvod žaloby neboli uvedené. Odvolací súd má pritom na mysli najmä právne tvrdenia o zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne. Súčasne odvolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 250h ods. 1 OSP, podľa ktorého môže žalobca rozšíriť rozsah napadnutia rozhodnutia správneho orgánu len v lehote podľa § 250b OSP, t. j. do dvoch mesiacov odo dňa doručenia správneho rozhodnutia v poslednom stupni. Z týchto dôvodov nemohol prihliadnuť na ďalšie dôvody tvrdenej nezákonnosti rozhodnutia uvedené až v podanom odvolaní, ktoré neboli predmetom preskúmavania súdom prvého stupňa.»

Aplikujúc východiská svojej konštantnej judikatúry na napadnutý rozsudok najvyššieho súdu ústavný súd konštatoval, že je dostatočne odôvodnený, nevykazuje znaky svojoľnosti ani arbitrárnosti, a je ústavne akceptovateľný.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 116/05) vychádzajúc z toho, že absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľov hmotnoprávného charakteru. Ústavný súd totiž v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

2. Napokon ústavný súd vzhľadom na odmietnutie sťažnosti nevyhovel návrhu sťažovateľky na rozhodnutie o dočasnom opatrení spočívajúcom v odložení vykonateľnosti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo KS 73/06 z 25. októbra 2006 až do právoplatného skončenia tohto konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2007